

REFERAT Børn- og Ungeudvalget 2018-2021 d. 15-06-2021

Mødedato Tirsdag d. 15. juni 2021 kl. 08:30

Mødested Udvalgsværelset, Ørbækvej 100, Fløj 2

Indholdsfortegnelse

Velfærdens Fundament - Lokal aftale for Bolbro.....	3
Godkendelse af Børn- og Ungeudvalgets bidrag til budget 2022.....	9
Godkendelse af effektiviseringsstrategien til budget 2022.....	14
Fastlæggelse af Børn- og Ungeudvalgsmøder i 2022.....	20
Temadrøftelse: Dannelse.....	22
Anbefalinger til styrkelse af civilsamfundsaktørernes efterlevelse af demokratiske spilleregler.....	29
Fællesmøde mellem BUF Forvaltningsudvalg og Børn- og Ungeudvalget.....	36
Sagsbehandlingstider i Børn- og Ungeforvaltningen.....	37
Aktuelle sager.....	39

Punkt 1: Velfærdens Fundament - Lokal aftale for Bolbro

00.16.00-P27-2-21

Resume

Med denne sag skal byrådet vedtage en lokal aftale for Bolbro.

Aftalen er blevet til gennem markant borgerinddragelse og dialog mellem Odense Kommune og Partnerskabet for Bolbro.

Den 3. marts 2021 besluttede byrådet fordelingen af de 625,0 mio. kr. til Velfærdens Fundament – Skoler og lokale aftaler. Fordelingen til Bolbro og Provstegårdskolen er følgende:

- Modernisering: 7,2 mio. kr.
- Vedligehold: 10,8 mio. kr.
- Lokal aftale: 4,9 mio. kr.

Aftalen giver penge til en række moderniseringer på Provstegårdskolen, blandt andet opgradering af faglokaler, etablering af indendørs og udendørs studie- og læringsmiljøer samt et løft af festsalen.

Foreningerne og lokalområdet bliver styrket med fx en ny multibane, et område med vild natur og opgradering af eksisterende legepladser. Andre eksempler er, at der gives huslejetilskud til foreningen Bronx, og der ydes medfinansiering til en ny hal i Bolbro samt tilskud til nye tribuner i Thorvald Ellegaard Arena.

Effekt

En storby med blandede og velfungerende bydele

Den lokale aftale for Bolbro vil give bydelen et løft og danne ramme for et velfungerende, udviklende og aktivt skole- og fritidsliv med udgangspunkt i borgernes konkrete forslag og ideer.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. Lokal aftale for Bolbro, jf. bilag.
2. Der oprettes og frigives en anlægsbevilling "Velfærdens Fundament – Skoler og Lokale aftaler - Bolbro" på 12,1 mio. kr. fordelt med 4,5 mio. kr. i 2021 og 7,6 mio. kr. i 2022 under By- og Kulturudvalget. Bevillingen finansieres af Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget.

Økonomiudvalget den 9. juni 2021:

Økonomiudvalget anbefaler indstillingen under forudsætning af, at By- og Kulturudvalget og Børn- og Ungeudvalget tilsvarende anbefaler de respektive forvaltningers indstillinger.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Med Budget 2021 besluttede Odense Byråd at investere 1,8 mia. kr. i velfærdens fysiske rammer frem mod 2030. Velfærdens Fundament skal sikre gode fysiske rammer for byens børn, unge og ældre borgere samt udvikling af byens lokalområder. Beslutningen hviler på en aftale indgået af Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten og De Lokale Nationale.

Den 3. marts 2021 besluttede byrådet rækkefølgen på skoler/lokalområder og fordelingen af midler under sporet "Skoler og lokale aftaler", hvor der i alt er afsat 625,0 mio. kr.

Pengene skal bruges til at sætte fokus på lokalområderne og en fremtid, hvor folkeskolen udvikler sig som omdrejningspunkt for fællesskab, aktiviteter og kendskab til hinanden. I den forbindelse skal Odense Kommune rundt til alle lokalområder i kommunen og føre en demokratisk samtale, så borgere og lokale interessenter får mulighed for at komme med deres input til ønsker og behov i deres område.

Lokalaftalen med Bolbro (Provstegårdsskolen) er den anden lokalaftale, der indgås under Velfærdens Fundament. Der skal indgås i alt 7 aftaler i 2021.

Inddragelse af lokalområdet

På grund af COVID-19 har det ikke været muligt at afholde fysiske borgermøder eller være fysisk til stede i Bolbro. I stedet blev der afholdt et digitalt møde for de lokale interessenter og et digitalt borgermøde henholdsvis den 23. marts og den 7. april 2021, hvor det i workshops var muligt at komme med forslag og idéer til at styrke Bolbro som lokalområde. Endvidere har det været muligt at bidrage med input og forslag digitalt i et spørgeskema i perioden 10.-24. marts 2021. 5% af borgerne i Bolbro har bidraget via besvarelse af spørgeskemaet.

Partnerskabet for Bolbro, som består af repræsentanter for skolen, lokale foreninger og erhvervslivet, har været lokalområdets talerør i processen for indgåelse af aftalen. Partnerskabet har drøftet en opsamling på de mange input og har indgået i dialog med Odense Kommune om prioritering af forslagene i den konkrete aftale.

Den lokale aftale

I overskriftsform har borgerne i Bolbro følgende drømme om, hvad deres lokalområde skal kunne:

- Et stærkere Bolbro
- Bolbro som idrætsbydel

- Tryghed og trafik

Aftalen mellem partnerskabet for Bolbro og Odense Byråd indeholder nedenstående konkrete initiativer, der alle bidrager til at opfylde de lokale interessenters og borgernes drømme om et endnu bedre lokalområde.

Modernisering af Provstegårdskolen

- Opgradering af natur- og tekniklokale
Der indsættes en foldedør mellem tech-lab og natur/teknik-lokalet og anskaffes nyt inventar. Tiltaget bidrager til en mere fleksibel anvendelse af lokalerne og et løft af rammerne for undervisningen.
- Modernisering af gymnastiksalen
Gymnastiksalen moderniseres med ny akustik og blandt andet nye redskaber, så den er funktionel i undervisnings- og nutidigt øjemed og i højere grad anvendelig til blandt andet idrætsaktiviteter for foreninger mv.
- Studiemiljø for eleverne
Der etableres små grupperum, arbejdsstationer på gange, små aflukker mv. Miljøet kan danne ramme for studier, gruppearbejde og socialt samvær for eleverne i og uden for skoletiden. Endvidere kan det bruges i forbindelse med forenings- og ungdomsarbejde.
- Personalearbejdspladser og -møderum
Der etableres personalearbejdspladser ved fjernelse af vægge mellem flere små rum, og begge personalerum opgraderes. Tiltagene vil forbedre lærernes arbejdsforhold.
- Små mødelokaler konverteres til undervisningslokale
Det er muligt at nedlægge nogle små mødelokaler og lave dem til et klasselokale, hvor der er foldedør til lokalet ved siden af. Det vil skabe en bedre og mere fleksibel udnyttelse af lokalerne.
- Opgradering af toiletter
Der etableres fx bedre belysning, låse på døre skiftes, gulve forsegles for fjernelse af lugtgener. Opgraderingen bidrager til en bedre hverdag for eleverne, men vil også være til gavn for de foreninger mv., der bruger skolen uden for skoletiden.
- Løft af festsalen
Der opsættes nye gardiner og et rumdelingsgardin, der kan dele salen i to, så den kan anvendes til flere formål. Salen vil fx kunne anvendes til møder for personalet, i læringssituationer og være mere attraktiv for foreninger/lokalområdet til sociale og kulturelle aktiviteter. Skolebestyrelsen deltager i indretningen af salen.
- Etablering af udendørs læringsmiljøer og opgradering af legepladsen
Der anlægges et område med vild natur (se lokalområde midlerne). Som del af det anlægges der et udendørs læringsmiljø til natur og teknik mv. Samtidig renoveres skolens legeplads i samarbejde med eleverne, som har bidraget med gode forslag, der kan motivere til læring, leg og bevægelse.

Initiativer i lokalområdet

- **Udsmykning af gangbro og tunnel under Middelfartvej**
Elever fra 4. og 6. klasse på Provstegårdskolen står bag et projekt ”Murkunst i Bolbro”, hvor de foreslår udsmykning af gangbro og gangtunnel under Middelfartvej. Projektet vil skabe et attraktivt og inspirerende miljø og sikre en tryk skolevej. Det indstilles til Odense Kommunes Kunstråd, at kunstmidlerne (120.000 kr.) benyttes på finansiering af projektet. Hvis Kunstrådet godkender projektet, som koster 200.000 kr., anvendes de 80.000 kr. på den sidste del af projektet. De resterende 120.000 kr. anvendes til lys i tunnel og i området tæt på som led i en tryghedsskabende indsats.
- **Bænke i grønne områder**
Der opsættes et antal bænke på udvalgte områder, fx i den del af Elmelundskoven, der er ejet af Odense Kommune. Partnerskabet bidrager til at udpege placeringerne med vægt på, hvad der kan være attraktivt for områdets ældre.
- **Vild natur ved skolen inklusive overdækkede bord/bænke**
Der udlægges et område til vild natur ved Provstegårdskolen. Der opsættes overdækkede borde og bænke, som kan benyttes til udeundervisning i fx natur og teknik, studiemiljø og ophold for eleverne i skoletiden. Uden for skolens åbningstid kan området bruges af borgere og foreninger til forskellige aktiviteter – herunder aktiviteter for områdets unge. Skolens pædagogiske personale involveres i planlægningen.
- **Bistader til Bolbro Honning**
Der indkøbes et antal bistader med tilbehør. Provstegårdskolens elever, pædagoger og lærere deltager i planlægningen og opsætningen sammen med et biavlslauget, der nedsættes under Bolbro Brugerhus, eventuelt i samarbejde med andre lokale biavlere. Bistaderne kan bruges i forbindelse med undervisning og af SFO'en og kan også besøges af lokale uden for skolens åbningstid. Bistaderne passes og vedligeholdes af biavlslauget. Fremtidigt vedligehold og eventuel genanskaffelse af bistader mv. påhviler ikke Odense Kommune.
- **Opgradering/vedligehold af eksisterende legepladser**
Flere legepladser i Bolbro er meget slidte. Der afsættes en pulje til vedligehold af de eksisterende legepladser. Partnerskabet bidrager til at udpege de legepladser, der skal opgraderes.
- **Husleje til Bronx med aftale om at arrangere sociale og kulturelle aktiviteter på skolen**
Borgerne i Bolbro har sammen med Provstegårdskolen peget på Bronx som en vigtig aktør, der kan bidrage til styrke det lokale fællesskab. Som bidrag til at gøre Bronx levedygtig på længere sigt betales 400.000 kr. til husleje til foreningen. Med aftalen forpligter Bronx sig til i samarbejde med områdets foreninger og skolen at skabe vedvarende sociale og kulturelle arrangementer i lokalområdet.
- **Tilgængelighed og markering af skole og svømmehal ud mod Middelfartvej**
Området op til Provstegårdskolen og Bolbro svømmehal forskønnes og synliggøres fra Middelfartvej. Der anlægges beplantning, der kan fremme biodiversitet, og området udsmykkes med blandt andet et skilt eller kunstværk, der markerer indgangen til skole og svømmehal. Fra skolesiden anlægges skråningen med plateauer til ophold og leg. Partnerskabet bidrager med idéer.
- **Medfinansiering af ny hal i tilknytning til Bolbrohallen**
Bolbrohallen er et mødested for alle aldersgrupper i Bolbro, og der er mangel på halkapacitet. Bolbro GIF kan med en ekstra ny hal rumme flere aktiviteter og vil arbejde med at tiltrække endnu flere borgere – specielt unge og ældre - til at deltage i fællesskaber omkring blandt andet idræt. Beløbet bevilges under forudsætning af, at Bolbro GIF

tilvejebringer restfinansieringen ved fonde mv. Såfremt Bolbro GIF ikke kan tilvejebringe restfinansieringen inden for en periode på tre år, kan beløbet anvendes til modernisering af Bolbrohallen.

- Lys på sti bag cykel- og atletikarenaen
Der anlægges lys på stien fra Møllemarksvej og til Thorvalds Vænget – op langs minigolfbanen. Lys på stien er en tryghedsskabende foranstaltning og betyder, at den kan benyttes i ydertimerne af såvel mountainbike-kørere som cyklister og gående.
- Etablering af multibane
Der anlægges en multibane med mulighed for at dyrke blandt andet basketball. Partnerskabet bidrager til at udpege placeringen.
- Tilskud til nye tribuner i Thorvald Ellegaard Arena
Odense cykel- og atletikarena er med til at gøre Bolbro til Odenses idrætsbydel. Nye tribuner vil gøre arenaen mere attraktiv og tiltrække flere gæster og potentielle medlemmer af foreningerne. Beløbet bevilges under forudsætning af, at arenaen kan tilvejebringe restfinansieringen. Cykling Odense arrangerer løbende over året aktiviteter målrettet Bolbros børn, unge og ældre - dels sociale og fællesskabende aktiviteter, dels aktiviteter med henblik på deltagelse i klubben.

Vedligeholdsprojekter

På Provstegårdskolen vil der blive udført følgende vedligeholdsopgaver:

- Renovering af alle 8 facader på hovedbygningen – vinduerne bliver med solfilm.
- Udskiftning af lofter i 10 lokaler (akustik).
- Udskiftning af gulvbelægning flere steder i hovedbygningen.
- Maling af klasselokaler og gangarealer i hovedbygningen.

Vedligeholdsprojekterne er baseret på By- og Kulturforvaltningens faglige skøn – den såkaldte "ingeniørliste" og har således ikke været et anliggende for partnerskabet.

Lokalområdets engagement

Der har undervejs i forløbet været stort engagement fra Provstegårdskolen, borgere og foreninger, og aftalen sigter derfor også imod at koble investeringerne i aftalen til at fastholde og styrke det engagement. Partnerskabet og lokalområdet engagerer sig i forbindelse med aftalen omkring at skabe aktiviteter/arrangementer, der indbyder børn, unge og ældre borgere i Bolbro til at deltage i lokale fællesskaber.

Den fulde aftale for Bolbro er vedlagt som bilag.

Økonomi

Med denne sag og indgåelse af den lokale aftale frigives de afsatte midler fra bevillingen under Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget.

Vedligeholdsmidlerne til skolen på 10,8 mio. kr. er allerede frigivet af byrådet den 3. marts 2021. Med denne sag frigives de resterende 12,1 mio. kr., så der i alt er givet 22,9 mio. kr. til Bolbro og Provstegårdskolen.

	Udvalg	Styringsområde	2021	2022	I alt
Velfærdens Fundament, finansiering af bevilling	ØKU	Anlæg	-4.500.000	-7.600.000	-12.100.000
Ny bevilling: VF – Skoler og lokale aftaler - Bolbro (Provstegårdskolen)	BKU	Anlæg	4.500.000	7.600.000	12.100.000
I alt			0	0	0

Afledt drift af aftalen udgør 160.000 kr. årligt, som finansieres af den afsatte ramme til afledt drift af Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget.

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Lokal aftale for Bolbro

Dataopsamling Bolbro

Punkt 2: Godkendelse af Børn- og Ungeudvalgets bidrag til budget 2022

00.30.00-G01-1-21

Resume

I denne sag skal Børn- og Ungeudvalget godkende udvalgets bidrag til Budget 2022, som herefter vil indgå i de videre politiske drøftelserne frem mod Økonomiudvalgets Budgetforslag for 2022.

Det er Økonomiudvalget, der som led i budgetplanlægningsprocessen har bestilt bidragene. Udvalget bliver hvert år bedt om at levere et antal bidrag, som indgår i de videre budgetdrøftelser.

Udvalgets bidrag består af:

- Samlet oversigt over indsatser for fremtidens Vollsmose fordelt på beløb og tidshorisont (fælles bidrag fra alle udvalg)
- Beskrivelse af udvalgets budgettal og bemærkninger (alle udvalg)
- Forslag til anlægsønsker (alle udvalg)

I sagsfremstillingen vil de enkelte bidrag blive beskrevet nærmere.

Der vil desuden være et administrativt bidrag fra Børn- og Ungeforvaltningen vedr. takster og skøn for driftsoverførsler fra 2021 til 2022. De vil blive indarbejdet direkte i Økonomiudvalgets Budgetforslag for 2022.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at Børn- og Ungeudvalget godkender udvalgets bidrag, som herefter indgår i drøftelserne af Økonomiudvalgets budgetforslag for 2022. Budgetbidragene består af:

1. Samlet oversigt over indsatser for fremtidens Vollsmose fordelt på beløb og tidshorisont, jf. bilag 1.
2. Beskrivelse af udvalgets budgettal og bemærkninger, jf. bilag 2.
3. Forslag til anlægsønsker, som indarbejdes i "Indblik - Anlæg", jf. bilag 3.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Børn- og Ungeudvalget drøftede udvalgets bidrag til budget 2022 på udvalgsmødet den 1. juni 2021. Materialet fra udvalgets drøftelse blev efterfølgende sendt i høring i Børn- og Ungeforvaltningens Lokal- og Forvaltningsudvalg, samt i følgende råd: Ældrerådet, Handicaprådet, Udsatterådet og Folkeoplysningsrådet. Bemærkningerne til Børn- og Ungeudvalgets bidrag til budget 2022 er vedhæftet som bilag til sagen.

I nedenstående afsnit er de enkelte bidrag beskrevet.

Bidrag 1: Samlet oversigt over indsatser i fremtidens Vollsmose fordelt på beløb og tidshorisont (bilag 1)

Vollsmose er under forandring. Fra en fortid som ghettoområde til en fremtid som en blandet, bæredygtig bydel med fællesskaber, der fremmer et rigt og aktivt hverdagsliv. Visionen er, at Vollsmose skal være attraktiv og velfungerende for borgere og investorer. En bydel, hvor den enkelte har de samme muligheder, som i resten af Odense. Gennemgribende forandringer af Vollsmose bidrager til at skabe flere blandede by- og boligområder i Odense.

Den gennemgribende transformation af Vollsmose er begyndt. For at understøtte en fortsat positiv udvikling i Vollsmose og sikre, at de politiske målsætninger indfries, har forvaltningerne med udgangspunkt i "Fremtidens Vollsmose – Odense Kommunes realiseringsplan" udarbejdet et samlet forslag til indsatser i Vollsmose. De foreslåede indsatser er forvaltningernes anbefaling til, hvilke indsatser der bør igangsættes i Vollsmose i år i overgangen fra nyorienterings- til omdannelsesfasen.

Indsatserne understøtter opfyldelsen af følgende målsætninger, som er koblet på den sidste Vollsmoseplan:

- Der er sket gennemgående fysiske forandringer, og bydelen tiltrækker investorer og nye beboere.
- Det faglige niveau blandt børn og unge fra Vollsmose er på niveau med det øvrige Odense i 2025.
- Beskæftigelsen i Vollsmose er på niveau med det øvrige Odense i 2028.
- Det sproglige niveau blandt børn og unge fra Vollsmose er på niveau med det øvrige Odense i 2030.
- Kriminalitetsniveauet blandt børn og unge i Vollsmose i 2030 er på niveau med det øvrige Odense i 2030.
- Deltagelsesfrekvensen i fritids- og kulturaktiviteter i Vollsmose kommer op på niveau med det øvrige Odense i 2030.
- Den generelle sundhedstilstand i Vollsmose kommer op på niveau med det øvrige Odense i 2030.

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at Børn- og Ungeudvalget godkender den samlede oversigt med indsatser i fremtidens Vollsmose jf. bilag 1. Indsatserne vil indgå i de politiske forhandlinger om budget 2022.

Bidrag 2: Beskrivelse af udvalgets budgettal og bemærkninger (bilag 2)

Børn- og Ungeudvalgets budgettal og bemærkninger indledes med en beskrivelse af forvaltningens særlige fokusområder samt udfordringer, herunder arbejdet med Verdens bedste robotby, Vollsmose og øvrige strategiske indsatser som sprog, dannelse og tidlig indsats.

I den anden del af budgetbidraget, præsenteres Børn- og Ungeforvaltningens budgetområder for områderne Skole, Dagtilbud, Familie og Forebyggelse, samt anlæg.

Børn- og Ungeudvalget har i 2022 et driftsbudget på service på 3.076 mio. kr. og et indtægtsbudget på særlige driftsområder på -24,9 mio. kr. Særlige driftsområder består hovedsageligt af indtægter fra refusioner for særligt dyre enkeltsager på det specialiserede socialområde.

Børn- og Ungeudvalgets område omfatter skoler, dagtilbud, sundhed- og forebyggelsestiltag, specialiserede socialindsatser til børn og unge samt en central forvaltning. Medarbejderne i Børn- og Ungeforvaltningen arbejder hver dag for at skabe et gode børn- og ungeliv i Odense Kommune. Børn- og Ungeforvaltningens fokus er både, hvordan børnene og de unge har det i dag, og hvordan de klædes på til at træde ind i og skabe fremtiden.

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at Børn- og Ungeudvalget godkender udvalgets budgettal og bemærkninger jf. bilag 2. Publikationen vil indgå som baggrundsmateriale i de politiske forhandlinger om budget 2022.

Bidrag 3: Udvalgets forslag til anlægsønsker til Indblik – Anlæg (bilag 3)

Udvalget er kommet med 8 forslag til anlægsønsker inden for kategorien ”Understøttelse af de ti Odensemål” og 9 forslag inden for kategorien ”Vedligeholdelse og bevarelse af fysiske rammer”.

Anlægsønskerne vil blive indarbejdet i publikationen Indblik – Anlæg, som vil være en del af budgetmaterialet til de politiske forhandlinger om budget 2022.

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at Børn- og Ungeudvalget godkender anlægsønskerne til budget 2022 jf. bilag 3.

I beskrivelserne af anlægsønskerne fremgår det, om anlægsønsket har en relation til Velfærdens Fundament.

I nedenstående tabel er anlægsønskerne vist i hver af de to kategorier.

Anlægsønsker - 1.000 kr.	2022	2023	2024	2025	I alt
Vedligeholdelse og bevarelse af fysiske rammer	34.100	22.200	11.000	9.500	76.800
Fokus på hjemligt miljø på Løkkehus	2.500				2.500
Renovering og vedligehold af køkkener i dagtilbud (varigt anlægsønske)	3.000	3.000	3.000	3.000	12.000
Udendørs læringsmiljø på dagtilbudsområdet (varigt anlægsønske)	2.000	2.000	2.000	2.000	8.000
Udendørs læringsmiljø på skoleområdet	10.000	10.000			20.000
Familiens Hus - et døgntilbud til forældre og børn	4.300				4.300
Indendørs læringsmiljø på dagtilbudsområdet	6.000	6.000	6.000	4.500	22.500
Renovering og etablering af elevtoiletter på Risingskolen	3.000	1.200			4.200
Chromebooks til alle elever på 3. årgang	3.100				3.100
Bæredygtige og pædagogiske løsninger med regnvand	200				200
Understøttelse af de ti Odensemål	62.788	114.786	31.350	1.400	210.324
Etablering af central børn- og unge tandklinik	14.450	28.900			43.350
Etablering af nyt Paarup børnehuse		9.500	28.350		37.850
Køb af grunde til tre nye børnehuse		28.200			28.200
To nye legestuer	10.800	14.200			25.000
Kapacitetsudfordringer på Rasmus Rask skolen	2.000	9.000	3.000	1.400	15.400
Kapacitetsudfordringer på Sct. Klemens skole	2.600				2.600
Kapacitetsudfordringer på Enghaveskolen	12.600	2.600			15.200
Odinskolen rul 3 og 4	20.338	22.386			42.724

Børn- og Ungeforvaltningen vurderer, at særligt fire anlægsønsker i kategorien ”Understøttelse af de ti Odensemål” er kritiske i forhold til at opretholde driften de kommende år. Det drejer sig om følgende anlægsønsker:

Kapacitetsudfordringer på Enghaveskolen: De senere år har Enghaveskolen oplevet en markant stigning i antallet af børn og unge der visiteres til skolen. En tendens der på landsplan forventes af fortsætte. Det har medført mangel af individuelle lokaler til flere elever, som har massive vanskeligheder med at indgå i fællesskaber - elever, der har socio-emotionelle vanskeligheder og beslægtede diagnoser, hvilket giver et øget pres på lokalefaciliteterne. Målgruppen har et markant behov for, at den fornødne plads er til stede. Såvel pædagogisk, driftsmæssigt som økonomisk er det formålstjenligt at fortsætte som samlet enhed, men det kræver den fornødne kapacitet, hvorfor Enghaveskolen har behov for en udvidelse af eksisterende kvadratmeter for at kunne rumme den markante stigning af elevtallet.

Etablering af central børn- og unge tandklinik: Børn- og Ungetandplejen oplever store udfordringer med at kunne tilbyde børn og unge et lovpligtigt og sammenhængende tandplejetilbud. Det er vanskeligt at rekruttere tandlæger, der er mangel på tandlæger med selvstændigt virke, og der er nedslidt udstyr og ventelister. Det er presserende udfordringer, som sandsynligvis vil vokse i de kommende år. Derfor ønskes der etableret en centralklinik i Odense. Da status allerede nu er kritisk, vil en opstart af projektet i 2022 være afgørende. I tilgift vil det frigive lokaler på flere skoler, som eksempelvis kan anvendes til andre formål – f.eks. i regi af Velfærdens Fundament, ligesom at det på nogle skoler vil frigive nødvendige lokaler til indfrielse af pres på kapaciteten. Det gælder eksempelvis på Sct. Hans Skole, hvor der er massivt pres på lokalerne og udsigt til yderligere, som følge af fjernelse af udtjent pavillon i skolegården.

Køb af grunde til tre nye børnehuse: Som en del af Velfærdens Fundament på dagtilbudsområdet, er der i 2025 afsat midler til fase 2 af "kapacitetstilpasning og institutionsstruktur i Vollsmose". Børnehuse skal efter tidsplanen anlægges i perioden 2024-2025, så de er klar til at modtage børn primo 2026. Dette indebærer, at der sker en fremrykning af anlægsmidler under Velfærdens Fundament fra 2025 til 2023 til køb af grunde til tre nye børnehuse.

To nye legestuer: Cirka halvdelen af Odense Kommunes 0-2 årige passes af en dagplejer. Dagplejerne mødes jævnligt i grupper som del af det pædagogiske arbejde. Grundet den demografiske udvikling i byen er der behov for at flytte/etablere to nye legestuer. Den ene skyldes, at et lejemål er blevet opsagt. Den anden, at legestuen aktuelt har til huse i et forsamlingshus med de udfordringer dette giver i forhold til at etablere gode læringsmiljøer mv.

Økonomi

Sagen indgår i de videre politiske drøftelser om Økonomiudvalgets Budgetforslag for 2022. De økonomiske konsekvenser for Odense Kommune herunder for kommunens kassebeholdning opgøres derfor ikke særskilt for denne sag.

Bilag

Bilag 1 - Beskrivelse af indsatser i Vollsrose

Bilag 2 - Budgettal og bemærkninger

Bilag 3 - Anlægsønsker

Høringssvar fra Udsatterådet - Budgetbidrag 2022

Høringssvar fra Handicaprådet - Budgetbidrag 2022

Høringssvar fra Lokaludvalg - Budgetbidrag 2022

Høringssvar fra medarbejdersiden i Forvaltningsudvalget - Budgetbidrag 2022

Punkt 3: Godkendelse af effektiviseringsstrategien til budget 2022

00.30.00-G01-1-21

Resume

I denne sag skal Børn- og Ungeudvalget beslutte realiseringen og udmøntningen af effektiviseringskravet til budget 2022. Den 24. februar 2021 godkendte Økonomiudvalget rammeudmeldingen for budget 2022. Med godkendelsen af rammeudmeldingen godkendte Økonomiudvalget også rammerne for arbejdet med effektiviseringsstrategien i Odense Kommune.

Odense Kommune skal fortsat effektivisere for 0,5 pct. af servicerammen. Under Børn- og Ungeudvalget svarer det til effektiviseringer for 13,5 mio. kr. årligt, som fordeler sig således:

- Effektiviseringskravet svarende til 5,8 mio. kr. årligt skal findes ved effektiviseringer i udvalget.
- Effektiviseringskravet svarende til 7,7 mio. kr. årligt forbliver i udvalget til egne prioriteringer.

Den sidste del af effektiviseringskravet skal findes ved tværgående effektiviseringer. Direktørgruppen har ansvaret for årligt at tilvejebringe disse, og udmøntningen indgår som en del af Økonomiudvalgets budgetforslag.

Børn- og Ungeforvaltningen anbefaler, at effektiviseringskravet realiseres via tre indsatsområder; effektivisering af organisering og ressourcer, optimering af arbejdsgange, samt tilpasning af kapacitet og budgetmodeller.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at Børn- og Ungeudvalget godkender:

1. hvilke effektiviseringsforslag der skal realisere effektiviseringskravet på 5,8 mio. kr. til budget 2022.
2. hvilke effektiviseringsforslag der skal realisere udvalgets mulighed for at etablere en investeringsramme på op til 7,7 mio. kr. til budget 2022.

Hvis Børn- og Ungeudvalget helt eller delvist vælger at realisere effektiviseringer for 7,7 mio. kr. og dermed etablere en investeringsramme jf. indstilling 2, indstiller Børn- og Ungeforvaltningen, at Børn- og Ungeudvalget godkender:

3. hvilke investeringsforslag der skal udmøntes til budget 2022.

Beslutning

Indstillingspunkt 1: Hvilke effektiviseringsforslag der skal realisere effektiviseringskravet på 5,8 mio. kr. til budget 2022:

Udvalgsmedlem Abdirashid Abdi (F) fremsætter følgende ændringsforslag til realisering af effektiviseringskravet på 5,8 mio kr.:

”Der anbefales effektiviseringer i form af følgende forslag 2, 3, 4, 5, 6, 7 og 10.

Derudover fremsættes et nyt forslag om effektivisering under emnet ”Administration og kommunikation” på 700.000 kr. i 2022 og overslagsårene 2023 til 2025.”

Udvalgsmedlem Abdirashid Abdi (F) stemmer for forslaget.

Rådmand Susanne Crawley Larsen (B) og udvalgsmedlemmer Hjalte Daniel Hansen (A), Tim Vermund (A), Carsten Sørensen (O), Araz Khan (V) og Marlene Ambo-Rasmussen (V) stemmer imod forslaget.

Forslaget er dermed forkastet.

Rådmand Susanne Crawley Larsen (B) og udvalgsmedlemmer Hjalte Daniel Hansen (A), Tim Vermund (A), Carsten Sørensen (O), Araz Khan (V) og Marlene Ambo-Rasmussen (V) fremsætter følgende forslag til effektiviseringer:

Effektiviseringsforslag	2022	2023	2024	2025
Effektivisering af organisering og ressourcer				
Forslag 3: Tilpasning af uddannelsesmidler	200	200	200	200
Forslag 5: Ny organisering på det specialiserede børne- og ungeområde	301	301	301	301
Forslag 6: Øget anvendelse af e-handel og effektivisering af indkøb	1.521	1.521	1.521	1.521
Forslag 7: Nedjustering af fælles kompetenceudviklingspulje	300	300	300	300
Optimering af arbejdsgange				
Forslag 8: Forældremøder afholdes som videomøder	800	800	800	800
Forslag 9: Automatisering af overgang fra småbørnsplads til børnehave	800	800	800	800
Forslag 10: Effektiv administration og styrkede samarbejder	1.878	1.878	1.878	1.878
SUM	5.800	5.800	5.800	5.800

Rådmand Susanne Crawley Larsen (B) og udvalgsmedlemmer Hjalte Daniel Hansen (A), Tim Vermund (A), Carsten Sørensen (O), Araz Khan (V) og Marlene Ambo-Rasmussen (V) stemmer for forslaget.

Udvalgsmedlem Abdirashid Abdi (F) stemmer imod forslaget.

Forslaget er dermed godkendt.

Indstillingspunkt 2: Hvilke effektiviseringsforslag der skal realisere udvalgets mulighed for at etablere en investeringsramme på op til 7,7 mio. kr. til budget 2022:

Udvalgsmedlemmer Tim Vermund (A), Hjalte Daniel Hansen (A), Carsten Sørensen (O) og rådmand Susanne Crawley Larsen (B) fremsætter forslag om, at Børn- og Ungeudvalget godkender forslag 11 "Justering af vikarbureau i forhold til antal klasser" med henblik på at etablere en yderligere investeringsramme, med en reducere af effektiviseringsbeløbet, så det udgør 1.187.000 kr. 2022 og 837.000 kr. i overslagsårene 2023 til 2025.

Rådmand Susanne Crawley Larsen (B) og udvalgsmedlemmer Hjalte Daniel Hansen (A), Tim Vermund (A) og Carsten Sørensen (O) stemmer for forslaget.

Udvalgsmedlemmer Abdirashid Abdi (F), Araz Khan (V) og Marlene Ambo-Rasmussen (V) stemmer imod forslaget.

Forslaget er dermed godkendt.

Indstillingspunkt 3: Hvilke investeringsforslag der skal udmøntes til budget 2022:

Udvalgsmedlemmer Tim Vermund (A), Hjalte Daniel Hansen (A), Carsten Sørensen (O) og rådmand Susanne Crawley Larsen (B) fremsætter følgende forslag til investeringer med henblik på at styrke indsatsen for at flere unge får et fritidsjob og kommer ud af folkeskolen med de nødvendige kompetencer:

Fra Chancelighedskataloget:

Forslag 6: Talentspejderne på 250.000 kr. i 2022.

Forslag 7: Jobtræning og fritidsjob til unge på 700.000 kr. i 2022, og 600.000 kr. i overslagsårene 2023 til 2025, med den præcisering at indsatsen gælder for alle børn i Odense Kommune.

Derudover godkendes investeringsforslag vedrørende Red Barnet Ungdoms tilbud om lektiehjælp til i alt 237.000 kr. i årene 2022 til 2025.

Rådmand Susanne Crawley Larsen (B) og udvalgsmedlemmer Hjalte Daniel Hansen (A), Tim Vermund (A) og Carsten Sørensen (O) stemmer for forslaget.

Udvalgsmedlemmer Abdirashid Abdi (F), Araz Khan (V) og Marlene Ambo-Rasmussen (V) stemmer imod forslaget.

Forslaget er dermed godkendt.

Sagsfremstilling

Børn- og Ungeudvalget drøftede realiseringen af effektiviseringskravet til budget 2022 på udvalgsrådet den 1. juni 2021. Materialet fra udvalgets drøftelse blev efterfølgende sendt i høring i Børn- og Ungeforvaltningens Lokal- og Forvaltningsudvalg, samt i følgende råd: Ældrerådet, Handicaprådet, Udsatterådet og Folkeoplysningsrådet. Børn- og Ungeudvalget har derudover modtaget bemærkninger fra BUPL Fyn, TR-gruppen fra PMF Fyn og to forældreråd. Bemærkningerne til Børn- og Ungeudvalgets forslag til realisering af effektiviseringskravet er vedhæftet som bilag til sagen.

I nedenstående afsnit beskrives Børn- og Ungeudvalgets effektiviseringskrav, handlemuligheder, forslag til investeringer og til indsatser der kan realisere effektiviseringskravet til budget 2022. Forslag til realisering af effektiviseringskravet er beskrevet i bilag 1.

Effektiviseringer og investeringer

Børn- og Ungeudvalgets effektiviseringskrav til 2022 og frem er årligt 13,5 mio. kr. Udvalget er forpligtet til at prioritere mindst 5,8 mio. kr. af effektiviseringsforslagene. I forhold til prioriteringen af resten af effektiviseringsforslagene på 7,7 mio., som forbliver i udvalget, har udvalget muligheden for at vælge at udmønte forslagene og dermed effektivisere for 7,7 mio. kr. eller helt eller delvist vælge at undlade at udmønte effektiviseringsforslagene.

Det betyder konkret, at der er tre scenarier for, hvordan udvalget kan håndtere effektiviseringskravet på 7,7 mio. kr.

Scenarie 1: Effektiviseringskravet på 7,7 mio. kr. udmøntes af udvalget. Midlerne frigøres og kan anvendes til investeringer og/eller politiske prioriteringer indenfor udvalgets egen ramme.

Scenarie 2: Effektiviseringskravet på 7,7 mio. kr. udmøntes delvist af udvalget. Der frigøres midler til investeringer, svarende til det beløb udvalget vælger at effektivisere for.

Scenarie 3: Effektiviseringskravet på 7,7 mio. kr. udmøntes ikke af udvalget. Det vil betyde, at udvalget ikke frigør midler til investeringer og/eller politisk prioritering indenfor udvalgets egen ramme.

Ønsker udvalget helt eller delvist at udmønte effektiviseringskravet på 7,7 mio. kr. jf. scenarie 1 eller 2, står det udvalget frit for, hvad investeringsrammen skal anvendes til.

Børn- og Ungeforvaltningen foreslår, at en potentiel investeringsramme, anvendes til finansiering af indsatser identificeret i forbindelse med chancelighed. Indsatserne i forbindelse med chancelighed blev senest behandlet på Børn- og Ungeudvalgsrådet den 1. juni 2021. Mulighedskataloget er vedhæftet i bilag 2 til sagen.

Forslag til effektiviseringstiltag

Børn- og Ungeforvaltningen har i foråret 2021 arbejdet med at identificere områder og tiltag, der kan være med til at sikre, at effektiviseringskravet til budget 2022 realiseres. I efteråret 2021 og frem mod foråret 2022, tilrettelægger forvaltningen en proces, der skal sikre en plan for mere langsigtede effektiviseringstiltag.

Børn- og Ungeforvaltningens forslag til håndtering af effektiviseringskravet til budget 2022, er inddelt i tre indsatsområder:

- Effektivisering af organisering og ressourcer
- Optimering af arbejdsgange
- Tilpasning af kapacitet og budgetmodeller.

Fælles for de tre indsatsområder er, at der er taget udgangspunkt i de seks effektiviseringstilgange Økonomiudvalget vedtog i rammeudmeldingen den 24. februar 2021: Nytænkning/innovation, velfærdsprioriteringer, automatiseringer, skal/kan opgaver, benchmarking med andre kommuner og optimering af arbejdsgange.

Herunder beskrives indholdet i de tre indsatsområder, som vist i tabellen herunder og beskrevet i bilag 1.

Beskrivelse - 1.000 kr.	2022	2023	2024	2025
Effektivisering af organisering og ressourcer	4.022	4.022	4.022	4.022
Optimering af arbejdsgange	3.283	3.283	3.283	3.283
Tilpasning af kapacitet og budgetmodeller	3.798	3.798	3.798	3.798
I alt	11.103	11.103	11.103	11.103

Effektivisering af organisering og ressourcer

Tiltagene i denne kategori har fokus på, hvordan organisering og tilpasning af ressourcer kan bidrage til at imødekomme effektiviseringskravet. Der er identificeret effektiviseringsforslag for i alt 4,0 mio. kr. fra 2022 og frem.

Effektiviseringstiltagene dækker fx over hvordan organiseringen af kommunale tilbud kan gentænkes, når efterspørgslen har ændret sig over tid, hvordan e-handel og et skærpet fokus på indkøb kan realisere effektiviseringer og hvordan en ny organisering på tværs af forvaltninger kan bidrage til en effektiv opgaveløsning.

Optimering af arbejdsgange

Tiltagene i denne kategori har fokus på, hvordan nye og optimerede arbejdsgange kan bidrage til at imødekomme effektiviseringskravet. Der er identificeret effektiviseringsforslag for i alt 3,3 mio. kr. fra 2022 og frem.

Optimering af arbejdsgange tager b.la. afsæt i automatiseringer, læringer fra covid-19 der skal sikre en effektiv administration fx via styrkede samarbejder på tværs og i mødet med borgerne.

Tilpasning af kapacitet og budgetmodeller

Tiltaget i denne kategori har fokus på, hvordan ændringer i kapacitet og budgettilpasninger kan bidrage til at imødekomme effektiviseringskravet. Der er identificeret effektiviseringsforslag for i alt 3,8 mio. kr. fra 2022 og frem.

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilag 1 – Forslag til realisering af effektiviseringskravet

Bilag 2 - Chancelighed (Mulighedskatalog)

Høringssvar fra Lokaludvalg - Effektiviseringsforslag 2022

Høringssvar fra medarbejdersiden i Forvaltningsudvalget - Effektiviseringsforslag 2022

Høringssvar fra Handicaprådet - Effektiviseringsforslag 2022

Høringssvar fra Udsatterådet - Effektiviseringsforslag 2022

Øvrige høringssvar - Effektiviseringsforslag 2022

Punkt 4: Fastlæggelse af Børn- og Ungeudvalgsmøder i 2022

00.22.00-P35-2-21

Resume

Børn- og Ungeforvaltningen fremlægger forslag om, at der afholdes Børn- og Ungeudvalgsmøder i 2022 på følgende dage kl. 8.30 medmindre andet er angivet.

1. halvår 2022:

Den 18. januar
Den 01. februar

Den 22. februar

Den 08. marts

Den 22. marts

Den 05. april

Den 26. april

Den 17. maj

Den 31. maj

Den 21. juni

2. halvår 2022:

Den 16. august

Den 30. august

Den 27. september

Den 11. oktober

Den 01. november

Den 15. november

Den 29. november

Den 13. december, kl. 13.00

Møderne er som udgangspunkt placeret, så de er koordineret med møder i øvrige fagudvalg og følger kadencen for møder i Økonomiudvalg og byråd.

Udover de ordinære udvalgsmøder foreslås det, at udvalget drøfter eventuel deltagelse i KL's Børn & Unge Topmøde den 27. og 28. januar 2022.

Udkast til kalender med oversigt over Børn- og Ungeudvalget, Økonomiudvalget og byrådets møder er vedlagt som bilag.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget godkender forslag til mødeplan for 2022.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Der henvises til Sagsresumé.

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Udkast kalender 2022_1. halvår

Udkast kalender 2022_2. halvår

Punkt 5: Temadrøftelse: Dannelse

00.00.00-G01-113-21

Resume

Som led i opsamlingen på udvalgsperioden 2018-2021 skal Børn- og Ungeudvalget på mødet drøfte temaet "Dannelse".

Udvalget vil på mødet blive præsenteret for en kort opsummering af udvalgets arbejde og udvalgte nedslag i forhold til temaet. Udvalget vil desuden få lejlighed til at drøfte og give deres perspektiver på dels de vigtigste resultater, som udvalget har opnået, og dels anbefalinger til det videre arbejde.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter temaet "Dannelse", herunder:

1. Hvad er det vigtigste udvalget har opnået?
2. Hvad er udvalgets anbefalinger til det videre arbejde?

Beslutning

Punktet blev udsat.

Sagsfremstilling

Baggrund

Som opsamling på udvalgsperioden er der planlagt en række temadrøftelser, hvor udvalget får lejlighed til at samle op på arbejdet gennem de sidste fire år. Udvalget skal over en møderække drøfte i alt seks udvalgte temaer, som udvalget blandt andet har været politisk optaget af gennem valgperioden, forventeligt:

- Verdens bedste robotby i børnehøjde
- Sprog
- Dannelse
- Tidlig og rettidig indsats
- Det specialiserede område og et budget i balance
- Børn og unge i Vollsmose

Udvalget vil under hvert tema blive præsenteret for en kort opsummering og udvalgte nedslag i forhold til eksempelvis:

- Historik om udvalgets arbejde
- Politisk besluttede visioner, pejlemærker, effektmål og økonomiske prioriteringer
- Igangsatte indsatser og den værdi/forandring, der er skabt (herunder et eller flere konkrete eksempler)
- Det videre planlagte arbejde

Under præsentationen af hvert tema, vil udvalget have lejlighed til at drøfte og give deres perspektiver på dels de vigtigste resultater, som udvalget har opnået, og dels anbefalinger til det videre arbejde.

I forbindelse med nogle af temadrøftelserne vil udvalget også blive præsenteret for udvalgte budgetindsatser og løbende prioriteringer på fagområderne i øvrigt.

Møderækken afsluttes på møde den 5. oktober med en opsamlende drøftelse af børn- og ungeområdet 0-18 år bredt set, hvor udvalget får mulighed for at drøfte potentialer og uopdyrket land i forhold til arbejdet fremadrettet.

Fokus for temadrøftelsen "Dannelse"

Politisk ophæng og historik i udvalget

Børn- og Ungeudvalget vedtog den 26. september 2017 Odense Kommunes dannelsesstrategi. Børn- og Ungeudvalget godkendte den 27. november 2018, hvordan udvalget følger arbejdet med dannelsesstrategien.

Strategien er og har været et centralt element i forhold til at opfylde de mål, som Børn- og Ungeudvalget har fastlagt. Strategien retter sig mod hele 0-18 årsområdet: Børn, unge, forældre og alle fagprofessionelle i Børn- og Ungeforvaltningen. Dannelsesstrategien orienterer sig mod børn og unges personlige og sociale kompetencer, som sammen med de faglige kompetencer skal danne barnet og den unge som hele mennesker.

Om dannelsesstrategien

Dannelsesstrategien adresserer i høj grad børns karakterdannelse eller indre dygtighed. Karakterdannelse betyder blandt andet, at børn også lærer at stå på egne ben, mestre udfordringer, lærer at udforske nye løsninger og blive i stand til at forholde sig kritisk og reflekteret til givne situationer. For at håndgribeliggøre begrebet karakterdannelse, orienterer strategien sig mod fire karaktertræk, som anses for at være særlig vigtige for børn og unges karakterdannelse; Vedholdenhed, Nysgerrighed, Mod og Medmenneskelighed.

Dannelsesstrategien arbejder udover de fire karaktertræk også med nogle mere overordnede ambitioner, som taler ind i Børn- og Ungeudvalgets og Odense Kommunes effektmål:

- Alle børn og unge bliver parate til en fremtid, hvor de faglige, personlige og sociale kompetencer bliver afgørende for at kunne klare sig
- Alle unge evner at gennemføre en uddannelse og få fodfæste på arbejdsmarkedet
- Alle børn og unge indgår i positive fællesskaber
- Mindske betydningen af barnets sociale baggrund

Dannelsesstrategiens fokus på de fire karaktertræk og fire ambitioner løfter alle børns personlige og sociale kompetencer og bidrager til at børn og unge kan tilegne sig indsigt og erfaringer, så de kan indgå aktivt, konstruktivt og deltagende i forskellige fællesskaber.

Dannelsesstrategien - kobling til effektmål

Flere unge får en uddannelse

Dannelsesstrategien og realiseringen af denne bidrager til, at flere unge opnår de nødvendige personlige kompetencer til at kunne fortsætte, selvom tingene bliver svære. Det forventes derved, at frafaldet fra ungdomsuddannelserne mindskes, og at flere unge får en uddannelse og senere også får fodfæste på arbejdsmarkedet.

Børn og unge lever et liv med bedre fysisk og mental sundhed og trivsel

Stærke personlige og sociale kompetencer har afgørende betydning for den enkeltes trivsel. Det at kende sig selv og kunne sige til og fra har stor indflydelse på den unges mentale sundhed og dermed også den unges samlede sundhed og trivsel. På samme måde er personlige kompetencer som nysgerrighed og mod, med til at skabe bedre muligheder og dermed også glæde for den enkelte. Arbejdet med dannelse styrker børn og unges sundhed og trivsel, ligesom det vil skabe fundamentet for et voksenliv med sundhed og trivsel. Deltagelse i fællesskaber er helt centralt for børn og unges mentale sundhed og trivsel. Dannelsesstrategien og realiseringen af denne understøtter dette. Når det enkelte barn eller den enkelte unge ved, hvad han eller hun har at bidrage med, styrkes forudsætningerne for at tage aktivt del i fællesskabet.

Børn og unge bliver så dygtige, som de kan

Børn og unges trivsel og tro på sig selv er afgørende for deres engagement, motivation og evne til at tilegne sig ny viden. Dannelsesstrategien og realiseringen af den bidrager til, at flere børn og unge, fra de er helt små, vokser op med stærke personlige og sociale kompetencer som fundamentet for at blive fagligt dygtige.

Børn og unge kan kritisk og konstruktivt forholde sig til teknologi

En stærk kobling mellem Realiseringen af dannelsesstrategien og Verdens bedste robotby i børnehøjde bidrager til at realisere udvalgsålet om, at børn og unge kritisk og konstruktivt kan forholde sig til teknologi.

Igangsatte indsatser og aktiviteter

Fælles sprog om dannelse gennem arrangementer på tværs

Med retning fra de fire karaktertræk har strategien udfoldet sig på forskellig vis i Børn- og Ungeforvaltningen og dannelsesarbejdet er blevet et samlingspunkt, et fælles sprog og en fælles referenceramme for fagprofessionelle på tværs af forvaltningen. Ved Dannelsesstrategiens vedtagelse, blev der afholdt en konference med markedsplads for dannelse. Her var ca. 440 deltagere i en dag med teoretisk inspiration og pædagogisk praksis. Fagprofessionelle fra dagtilbud, skoler samt Familie og Forebyggelse viste deres praksis frem på en markedsplads. En dag der efterlod billeder, opmærksomheder og ideer til det videre arbejde med dannelse i alle kroge af forvaltningens arbejde for og med børn og unge. Det blev også besluttet, at forvaltningen afholder inspirationsmøder som en del af implementeringen. Der har været afholdt to inspirationsmøder og endnu et inspirationsmøde er planlagt til efteråret. Inspirationsmøderne er målrettet alle faggrupper i Børn- og Ungeforvaltningen og der har været stor interesse for møderne og de har været valgt til af mange forskellige faggrupper. Det har bidraget til en fælles ramme for dialogen og arbejde med dannelse.

Dannelseskammeraterne - et visuelt udtryk

Med inspiration fra ledere har dannelsesstrategien fået et visuelt udtryk gennem fire plakater, der med figurer illustrerer Mod, Medmenneskelighed, Vedholdenhed og Nysgerrighed. Går man på besøg i sundhedsplejen, børnehuse og skolernes børnemiljø vil man mange steder blive mødt af de fire dannelseskammerater. Tilbagemeldinger viser, at plakaterne inspirerer til fælles dialog om, hvad det eksempelvis vil sige at være Modig.

Dannelsesstrategiens aftryk

Dannelsesstrategien og de fire karaktertræk er tænkt ind i flere af forvaltningens strategiske pejlemærker. I strategien "Verdens bedste robotby i børnehøjde" medtænkes dannelsesstrategien med et fokus på, at når børn udforsker deres nysgerrighed og vedholdenhed, så får de et godt afsæt for at udvikle deres teknologiforståelse og viden om teknologier. "Uddannelsespolitikken, Din fremtid er vores fremtid" har fokus på dannelse som et afgørende element af uddannelse. "Vi vil styrke deres vedholdenhed, nysgerrighed, mod og medmenneskelighed. Vi vil give mod og evner til, at alle kan opstille og forfølge de drømme og den livskvalitet, der kan give dem et godt liv". Dannelsesstrategien udfolder sig derved også gennem andre strategier og derved styrkes strategiens intentioner om bl.a. sammenhæng og fælles sprog.

Dagtilbud

I dagtilbuddene har dannelsesstrategien og de fire karaktertræk, været et håndgribeligt redskab til at arbejde med børns almene dannelse. Både i dagplejen og i børnehusene er der bl.a. udarbejdet materialer, der med udgangspunkt i ordene mod, nysgerrighed, medmenneskelighed og vedholdenhed beskriver dagtilbuddets pædagogiske grundlag og specifikke aktiviteter, der understøtter børnenes almene dannelse. Karaktertrækkene anvendes i personalets planlægning af de pædagogiske aktiviteter. Derudover er de anvendt i forbindelse med forældresamarbejde. Flere steder er strategien med til systematisk at rammesætte dialogen omkring barnets udvikling. "Dannelse og børneperspektiv" fremgår som en væsentlig del af det fælles pædagogiske grundlag, i Den styrkede pædagogiske læreplan. Det beskrives at "Dagtilbuddene skal fremme børns dannelse, hvor begrebet dannelse refererer til en dybere form for læring, hvor barnet som aktiv deltager forankrer værdier og viden i egen personlighed som rettesnor for at orientere sig og handle i en global verden som et hensynsfuldt, kritisk, demokratisk menneske." (Den styrkede pædagogiske læreplan s. 17).

Den lokale kommunale strategi fungerer således som en del af det nationale lovmæssige pædagogiske grundlag, der arbejdes med i dagtilbuddene.

Skole

På skoleområdet er elevernes alsidige udvikling og dannelse en vigtig del af det pædagogiske arbejde og strategien har bidraget til, at nytænke dette arbejde. De fire karaktertræk Mod, Nysgerrighed, Vedholdenhed, og Medmenneskelighed har bidraget til pædagogiske drøftelser, givet fælles fokus og styrket den pædagogiske praksis målrettet elevernes udvikling af personlige og sociale kompetencer. Lokalt arbejdes der med at omsætte strategien på mange forskellige måder og det ses i klasserummet, i forældresamarbejdet og i den fagprofessionelle dialog om elevernes alsidige udvikling.

Filosofi i skolen

Flere skoler har de seneste år deltaget i kompetenceudvikling i forbindelse med at facilitere den filosofiske samtale. Filosofi med børn er en undervisningspraksis, hvor eleverne sammen undersøger filosofiske spørgsmål. Eleverne går åbent, nysgerrigt og undersøgende til komplekse spørgsmål og de understøttes i vedholdende at blive klogere på, hvad de selv og andre elever tænker. I den filosofiske samtale er en mangfoldighed af perspektiver i spil, hvilket bidrager til, at eleverne udfordres i deres egen og andres refleksion. Samtaleformen styrker elevernes evne til at argumentere for egne holdninger, og evnen til at lytte til og forstå andres holdninger og synspunkter.

Mig og Mine styrker - klasseforløb i ungemiljøet

Dannelsesstrategien tænkes ind i Ungestrategien og der udvikles en Odensemodel for arbejdet med personlige og sociale kompetencer målrettet elever i 7. - 8. klasse. Indsatsen har med afsæt i dannelsesstrategiens fire karaktertræk et fokus på at styrke og udvikle elevernes socio-emotionelle kompetencer og øge trivsel og motivation for læring. En udvikling der også vil styrke elevernes faglige kompetencer. Forløbet udarbejdes i et samarbejde mellem UngOdense og konceptet MiLife. Der er udviklet undervisningsforløb og materialer målrettet eleverne og samtidig afholdes der kompetenceudvikling målrettet lærere og pædagoger i ungemiljøet.

Familie og Forebyggelse

Familie og Forebyggelse har arbejdet ind i dannelsesstrategien på en række måder. Eksempelvis har fagpersoner, som arbejder tæt sammen med dagtilbud og skoler, knyttet an til skolens eller børnehusets arbejde med dannelsesstrategien. Den fælles opgaveløsning er blevet styrket ved, at der er skabt et fælles sprog om børn og unges karakterdannelse. Det samme gælder for de indsatser i Familie og Forebyggelse, som har børn og unges karakterdannelse i fokus. Det er fx indsatser i SPP og CIBU, og Sundhedsplejen har i deres møde med de nybagte familier et fokus på, hvordan forældrene kan understøtte deres barns karakterdannelse. Med dannelsesstrategien kan den vejledning kobles til det dannelsesarbejde, som børn og forældre vil møde i dagtilbud og skole.

Det videre planlagte arbejde

Aktiviteter planlagt i 2021

I september 2021 er det tredje inspirationsmøde for fagprofessionelle på tværs af Børn- og Ungeforvaltningen planlagt og temaet er digital dannelse. Eftermiddagen planlægges i et samarbejde med strategien Verdens bedste robotby.

Med udgangen af 2021 udløber dannelsesstrategien og i den forbindelse inviteres repræsentanter fra alle faggrupper i Børn- og Ungeforvaltningen til et halvdagsarrangement med oplæg og en gentagelse af den indledende markedsplads. Formålet er, at fagprofessionelle mødes om forskellige vinkler på dannelsesarbejdet og gennem fælles oplæg understøttes et fælles sprog og et vedholdende fokus på dannelsesarbejdet. Markedspladsen er en invitation til, at fagprofessionelle udveksler viden og erfaringer fra deres arbejde med dannelse og gensidigt inspirerer til det fortsatte dannelsesarbejde.

Når strategien udløber med udgangen af 2021

Det forventes at blive drøftet politisk i et kommende Børn- og Ungeudvalg, hvordan dannelsesarbejdet fremover vil blive rammesat.

Budgetindsatser på skoleområdet

Børn- og Ungeudvalget har gennem udvalgsperioden drøftet og truffet beslutninger på en lang række områder af skolefeltet. I det følgende fremhæves nogle af disse. Beslutningerne står i kronologisk rækkefølge, men vil som oftest have et opløb og et efterspil, således at det spreder sig over flere år. For hvert år, nævnes først et udpluk af indsatser og tiltag som er iværksat som en del af de løbende udvalgs møder. Dernæst følger de indsatser og tiltag, der er besluttet i forbindelse med budgettet.

Udvalgte besluttede tiltag og indsatser i 2018-2019

I 2018 drøftede udvalget indgående indførelsen af erhvervspraktik for de ældste elever. Sagen blev løftet til Odense Byråd i marts 2019, der besluttede at indføre moderne obligatorisk erhvervspraktik fra august 2019. Praktikken skulle etableres i dialog med skolebestyrelse med udgangspunkt i lokale forhold. Ud af 30 skoler med almen udskoling har 11 skoler valgt et uddannelses- og jobforløb med fokus på erhvervsuddannelserne. 19 skoler har valgt en erhvervspraktik af mere eller mindre traditionel karakter.

Samme år traf udvalget også beslutning om justering af ungdomscenterstrukturen, der var indført året før. Den nye struktur betød, at der var børn i Odenses yderområder, der havde fået langt til det nærmeste ungdomscenter. På baggrund heraf besluttede udvalget, at der skulle etableres kommunale fritidstilbud i form af UC Aktivitetssteder for 5. og 6. klasse i de 10 lokalområder, hvor der er mere end 4 km. fra den lokale folkeskole til det nærmeste ungdomscenter. Udvalget traf senere beslutning om muligheden for en helt særlig konstruktion for 4., 5. og 6. klasse i Spurvelund, Lumby og Stige.

Prioriteringer i Budgetforlig

I budgetforlig 2019 besluttede forligskredsen i indsats, der skulle løfte ordblinde og læsesvage elever. Midlerne til en forstærket ordblindeindsats er udmøntet, så skolerne har øget fokus på den tidlige opsporing og hjælp til elever i risiko for at udvikle alvorlige afkodningsvanskeligheder. Forældre får tilbud om kursus i anvendelse af LST (læse-skriveteknologi), når deres barn er testet ordblind. Som regionale indsatser tilbydes læsesvage elever intensive læringstilbud med fokus på elevernes faglige og personlige udvikling og trivsel.

I samme budgetforlig blev det besluttet at udvide antallet af skolehaver ("Haver til Maver"). Den tredje skolehave er etableret og ligger ved Skibhusgården under UngOdense. Med tre skolehaver i Odense ved henholdsvis Falen, Holluf Pile Skole og Skibhusgården har endnu flere elever fra 3. og 4. årgang mulighed for at få et undervisningstilbud i Haver til Maver. Haver til Maver skaber en ramme, hvor børn udfører aktiviteter omkring madens vej fra jord til bord og herved udvikler deres viden og handlekompetencer i forhold til fødevarer, madlavning og bæredygtighed.

Udvalgte besluttede tiltag og indsatser i 2019-2020

I 2019 traf udvalget beslutning om afkorting af skoledagens længde for de mindste elever og gav i den forbindelse skolerne lokal mulighed for i samarbejde med skolebestyrelsen at afkorte skoleugen på mellemtrin og udskoling (max. 2 timer) i form af konvertering af den understøttende undervisning til tolærerordning, fokuserede forløb mv. Dette skete på baggrund af en ændring af folkeskoleloven og er en mulighed, som alle skoler de efterfølgende år har benyttet sig af.

Det var også i 2019, at udvalget tog hul på en drøftelse af den specialpædagogiske budgetmodels indvirkning og mekanismer, hvilket senere mandede ud i en beslutning om igangsættelse af justering af budgetmodellen for dette område.

Prioriteringer i Budgetforlig

I budgetforlig 2020 blev der truffet beslutning om tilførelse af 1 mio. til musikskolen under overskriften ”Musikskole for Alle”, hvilket medførte sænkelse af egenbetaling, øgede samarbejde med folkeskoler, oprettelse af nye hold mv. I samme budget blev der truffet beslutning om ansættelse af en koordinator i forbindelse med Fjordens Dag, ligesom at der blev prioriteret midler til igangsættelse af indsatser der styrker overgangen til ungdomsuddannelse. Midlerne skal styrke 3 fokusområder - en stabil skolegang, personlige, sociale og faglige kompetencer i udskoling samt overgangen til ungdomsuddannelse.

I budgetforlig 2020 blev der endvidere truffet politisk beslutning om at starte processen med styrkelse af folkeskolen som det naturlige omdrejningspunkt i lokalområderne, hvorfor de nuværende skolematrikler blev fredet og der blev sendt et politisk signal om ikke at gennemføre skolelukninger i Odense de kommende 10 år med undtagelse af den proces, der allerede var sat i gang i Vollsmose med sammenlægning af de to skoler - Abildgårdsskolen og H.C. Andersen Skolen - til én ny skole, Odinskolen.

I 2020 satte udvalget gang i drøftelserne om fokus på iværksætteri og innovation i folkeskolen. Det blev senere en del af årets budgetforlig, hvor man politisk også besluttede nedrivning af de dårligste pavilloner på kommunens skoler, samt den overordnede velfærdsplan 2030, der senere tog form til Velfærdens Fundament.

Som allerede nævnt har udvalget flere gange drøftet specialundervisningsmodellen på skoleområdet, der fordeler budgettet for de specialpædagogiske indsatser. Baggrunden var, at budgettet til specialundervisning ikke har stået mål med det antal elever, som er blevet visiteret til særlige undervisningstilbud. I 2020 blev der i forbindelse med velfærdsprocenten afsat 18,2 mio.kr. til skoleområdet, og byrådet besluttede på baggrund af udvalgets indstilling, at der skulle afsættes 3 mio. kr. til et rejseteam med frikøbte fagprofessionelle, der understøtter Odense Kommunes folkeskoler i den fortsatte udvikling af læringsmiljøer. De resterende 15,2 mio. kr. blev fordelt forholdsmæssigt til de folkeskoler, der havde den største ubalance i specialundervisningsbudgettet. Udvalget traf i fortsættelse heraf senere beslutning om en proces for en ny tildelingsmodel på specialundervisningsområdet.

I budgettet for 2021 blev der fra velfærdsprocenten afsat yderligere 6,7 mio. kr. i 2021 til at videreføre og bygge ovenpå relevante indsatser, som styrker folkeskolens arbejde med inklusion i Odense. Frem til skoleåret 2022/23 tildeles midlerne til folkeskoler med den største ubalance på specialundervisningsbudgettet, og fra skoleåret 2022/23 og frem indgår midlerne i den nye eller justerede specialundervisningsmodel. Tilførslen af midler betyder, at balancen i specialundervisningsmodellen er genoprettet i forhold til antal visiterede elever i 2020. Der er dog igen fra 2021 ubalance i modellen pga. et stigende antal børn, der har behov for særlige læringstilbud, herunder børn der visiteres direkte fra dagtilbud. Økonomisk vil denne ubalance i 2021 blive håndteret indenfor den samlede budgetramme på skoleområdet

I budgetforlig 2021 blev der truffet beslutning om at omdanne den nye sammenlagte skole i Vollsrose til ”Verdens Bedste Robotskole”, ligesom der blev allokeret midler fra velfærdsprocenten til arbejdet med styrket inklusion. Der blev ligeledes truffet beslutning om øget fokus på læseindsatsen i indskolingen, mere støtte til børn med tale- og sprogveskeligheder, samt opstart af forsøg med sprogmentorer i Forårs-SFO for de børn, der vurderes have størst behov for dette.

I foråret 2020 blev Danmark også ramt af Coronapandemien, og det fik særligt i 2021 udvalgets politiske opmærksomhed. Her kredsede den politiske fokus sig særligt om de børn og unge, der blev hårdest ramt af lange perioder med nedlukning og forandret skolegang. Derfor besluttede Børn- og Ungeudvalget at tildele hver eneste folkeskole- og specialklasse 500 kroner til trivselsfremmende indsatser.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 6: anbefalinger til styrkelse af civilsamfundsaktørernes efterlevelse af demokratiske spilleregler

00.00.00-G01-253-21

Resume

I denne sag skal fagudvalgene drøfte anbefalinger til, hvordan Odense Kommune kan styrke civilsamfundsaktørernes efterlevelse af demokratiske spilleregler og grundlæggende friheds- og menneskerettigheder. Det sker på baggrund af en initiativretssag den 3. marts 2021, hvor byrådet drøftede, hvordan Odense Kommune sikrer et værditjek af de foreninger, kommunen støtter. Herunder foreninger, der bekæmper negativ social kontrol.

I fællesskab har de fem forvaltninger udarbejdet fem forskellige anbefalinger til tiltag, der supplerer forvaltningernes nuværende tildelings- og opfølgingspraksis på området:

1. Indførsel af obligatorisk tro- og loveerklæring om efterlevelse af dansk lovgivning, herunder demokratiske spilleregler, som udmøntes ud fra enten model 1 eller model 2:
 - Model 1: Forvaltningerne forpligter sig ikke til yderligere opfølgning og tilsyn end i dag. Modellen kan løses inden for de nuværende ressourcer.
 - Model 2: Forvaltningerne forpligter sig til at føre tilsyn og opsøge dialog med alle civilsamfundsaktører, der har underskrevet tro- og loveerklæringen. Model 2 kræver tilførsel af økonomiske ressourcer svarende til fem årsværk på tværs af forvaltningerne.
 - Forvaltningerne anbefaler model 1.
2. Det anses som misligholdelse af tilskudsvilkår at overtræde forpligtelserne omfattet af erklæringen, og forvaltningen kan kræve tilskud tilbagebetalt.
3. Øget opmærksomhed på civilsamfundsaktørers praktiske efterlevelse af de demokratiske spilleregler, som en del af den nuværende opfølgingspraksis.
4. Fokus på at styrke civilsamfundsaktørers arbejde med demokratisk foreningsledelse og -praksis.
5. Oplysning om borgernes handlemuligheder ved kendskab til foreningspraksis i strid med hensigten i tro- og loveerklæringen.

Anbefaling 2 forudsætter valg af anbefaling 1. De øvrige anbefalinger er ikke gensidigt afhængige af hinanden.

Folkeoplysningsudvalget og Frivilligcenter Odenses kommentarer til anbefalingerne er vedlagt i bilag 2.

Efter drøftelsessagen forbereder forvaltningerne en beslutningssag, der skal til beslutning i de fire fagudvalg efterfulgt af Økonomiudvalget.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Borgmesterforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til respektive udvalg at drøfte anbefalinger til, hvordan Odense Kommune kan styrke civilsamfundsaktørernes efterlevelse af demokratiske spilleregler, herunder udmøntningen af anbefaling 1 i form af enten model 1 eller 2.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

På mødet den 3. marts 2021 besluttede byrådet, at alle fem forvaltninger skal komme med anbefalinger til, hvordan kommunen i den generelle tildeling og opfølgning på bevillinger kan styrke foreningers efterlevelse af demokratiske spilleregler og grundlæggende friheds- og menneskerettigheder.

Rammesætning for anbefalingerne

Forvaltningerne har valgt følgende ramme for anbefalingerne:

1. Anbefalingerne gælder for bestemte kommunale tilskudsordninger og aktivitetstyper, og ikke en bestemt foreningstype, da en sådan afgrænsning er vanskelig at forvalte i praksis. Betegnelsen civilsamfundsaktører anvendes som samlet betegnelse for aktører omfattet af anbefalingerne.
Selve organisationsformen er ikke afgørende, men der er typisk tale om foreninger og nonprofitorganisationer.
2. Odense Kommune er underlagt de almindelige offentligretlige grundsætninger om saglighed og proportionalitet, hvilket anbefalingerne omfang tager højde for. Det betyder blandt andet, at kommunen skal have en saglig grund til at stille særkrav til en særlig type forening. Eksempelvis foreninger, der arbejder med at bekæmpe negativ social kontrol. Det betyder også, at eventuelt særlige krav ikke går videre end, hvad formålet tilsiger.
3. Ambitionen i Odense Kommunes civilsamfundsstrategi er, at det skal være nemt at være frivillig og forening i Odense.
Derfor bør anbefalingerne ikke belaste foreningerne administrativt.
4. Odense Kommune har i mange år ydet diverse tilskud til civilsamfundet uden at opleve eller have kendskab til aktører, der har modarbejdet demokrati og ligheds- og menneskerettigheder. Hensigten med anbefalingerne er at balancere tiltagene, så der opnås mindst mulig belastning af både civilsamfundets og kommunens ressourcer.
5. Anbefalingerne ønsker at balancere mellem øget fokus på foreningslivets demokratiske praksis på den ene side og Odense Kommunes tradition for at vise tillid til foreningslivet på den anden side. Den tillidsfulde tilgang er et vigtigt bidrag til både sammenhængskraften mellem kommunen og civilsamfundet og til positiv udvikling i civilsamfundet. Skærpede krav må ikke sætte tilliden over styr.
6. Anbefalingerne skal kunne udmøntes med forvaltningernes nuværende økonomiske rammer. Dog kræver model 2 under anbefaling 1 en udvidelse af den økonomiske ramme.
Årsagen er, at forvaltningerne vurderer, at øget kontrol og tilsyn kræver en ændret praksis, som ikke vil kunne realiseres inden for nuværende økonomiske ramme.

På baggrund af rammesætningen skal anbefalingerne betragtes som redskaber, der giver Odense Kommune et bedre grundlag for at forebygge overtrædelse af demokratiske spilleregler og rettigheder.

Forvaltningerne bemærker, at det er vanskeligt at komme med en entydig definition af, hvornår demokratiske spilleregler og grundlæggende friheds- og menneskerettigheder er overtrådt. Det vil altid bero på en konkret vurdering af den specifikke situation og civilsamfundsaktør. Forvaltningerne vil som et led i implementeringen af anbefalingerne udarbejde en vejledning til civilsamfundsaktører, hvad det vil sige at efterleve de demokratiske principper og rettigheder. Vejledningen vil følge reglerne i og lovbemærkningerne til Folkeoplysningslovens § 4a og § 44a, som anfører, at kommuner ikke må yde tilskud eller anvise lokaler til foreninger, hvis formål eller adfærd modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder.

Kommunens tilskudsordninger

Odense Kommune har forskellige tilskudsordninger målrettet civilsamfundsaktører, herunder lovpligtige tilskud, puljer, drifts- og samarbejdsaftaler og lokaleudlån. Anbefalingerne omfatter følgende nuværende tilskudsordninger:

Tilskudsordning

Formål med midler

Administration

§ 18-midler – tilskud til frivilligt socialt arbejde og § 79 – tilskud til frivillige forebyggende aktiviteter	Støtte til frivillige sociale foreninger, som hjælper sårbare og udsatte borgere samt ældre borgere.	Beskæftigelses- og Socialforvaltningen / Ældre- og Handicapforvaltningen
Tilskud til folkeoplysende foreninger	Fx medlems- og lokaletilskud eller lokale lån til folkeoplysende foreninger (idrætsklubber, spejderforeninger mv.).	By- og Kulturforvaltningen
Bydelspuljen og Borgerne Bestemmer	Civilsamfundsaktører kan få støtte til mødesteder, arrangementer, aktiviteter mv, der fremmer udviklingen og styrker identiteten i lokalområderne i byen.	Borgmesterforvaltningen
Profilprojekter (2020-2022)	Øge frivilligheden og antal frivillige på velfærdsområdet gennem projekter i samarbejde med kommune civilsamfundsaktører.	Alle forvaltninger
Lån/leje af lokaler	Civilsamfundsaktører kan låne eller leje kommunens lokaler til aktiviteter og møder.	Alle forvaltninger

Tilskudsaftaler, samarbejdsprojekter, samt lokale lån/leje til vækstinitiativer og kulturelle formål er ikke omfattet af anbefalingerne, idet disse tilskudsordninger ikke specifikt er målrettet civilsamfundsaktører.

For flere af tilskudsordningerne gælder, at et politisk fagudvalg har beslutningskompetencen til at tildele midler, fx hvis det ansøgte beløb overstiger 25.000 kr.

Anbefalinger

Kommunen har allerede en række tiltag, der understøtter og kontrollerer efterlevelsen. Forvaltningernes forslag til fem nye tiltag vil således være et supplement til og en styrkelse af den eksisterende praksis.

Anbefaling 2 forudsætter valg af anbefaling 1. De øvrige anbefalinger er ikke gensidigt afhængige af hinanden.

Anbefaling 1: Krav om tro- og loveerklæring om efterlevelse af dansk lovgivning

Forvaltningernes nuværende praksis: Når forvaltningerne behandler ansøgninger om tilskud eller indgår formelle samarbejdsaftaler (fx drifts- og brugsretsaftaler), tjekker forvaltningerne på forskellig vis op på civilsamfundsaktørernes formelle formål og adfærd. Det indebærer fx gennemsyn af vedtægter, der er en alment anerkendt indikator for demokratisk praksis.

Folkeoplysningsområdet administreres efter folkeoplysningslovens bestemmelser. I henhold til lovens § 4a og § 44a må kommunen derfor ikke støtte foreninger, hvis formål eller adfærd modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder. I retningslinjerne for tildeling af § 18-midler fremgår det, at Odense

Kommune ikke støtter formål, indsatser og aktiviteter, som modarbejder demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder.

Forvaltningernes anbefaling til nyt tiltag: Fremadrettet skal tilslutning af en tro- og loveerklæring være obligatorisk for alle civilsamfundsaktører, der ønsker støtte fra Odense Kommune. Ved at underskrive erklæringen forpligter civilsamfundsaktøren sig til at overholde dansk lovgivning, herunder ikke at have formål eller adfærd, der modvirker og underminerer demokrati og grundlæggende friheds- og menneskerettigheder. Det sender et klart signal om, at Odense Kommune vægter de demokratiske spilleregler og rettigheder højt.

En tilhørende vejledning vil forklare, hvad civilsamfundsaktørerne forpligter sig til ved tilslutning.

Civilsamfundsaktørerne skal ikke forpligte sig til at sikre, at eventuelle underleverandører og samarbejdspartnere også efterlever kravet i tro- og loveerklæringen. Det vil være et ikke-proportionelt krav at stille i forhold til problemets omfang.

Fravalg af værdikodeks: Forvaltningerne vurderer, at krav om tro- og loveerklæringen er mere hensigtsmæssigt og mindre ressourcetungt end krav om et underskrevet værdikodeks. Et værdikodeks er en subjektiv udmøntning af demokratiske spilleregler og friheds- og menneskerettigheder, og giver ikke mere sikkerhed om den egentlige efterlevelse af demokratiske principper. Forvaltningernes vurdering er, at det vil være vanskeligt at opstille generiske værdier, der er relevante for alle typer foreninger. Derudover kan et værdikodeks opleves som udtryk for en mistillid til civilsamfundet. Det vil gøre samarbejdet med foreningerne vanskeligere, og udgøre en barriere for at få indsigt i civilsamfundsaktørernes praksis.

Udmøntning af anbefalingen: Forvaltningen har arbejdet med to modeller for tro- og loveerklæringen.

For begge modeller gælder, at tilskudsordningernes retningslinjer for tildeling af tilskud skal revideres, så kravet om tro- og loveerklæringen fremgår. Det vil i nogle tilfælde indebære en politisk godkendelsesproces. De enkelte forvaltninger får implementeret erklæringen som et obligatorisk element ved alle ansøgninger for tilskudsordningerne nævnt i tabel 1. Tilsvarende bliver erklæringen en fast del af kommunens fremtidige aftaler om formelt samarbejde med civilsamfundsaktører. Forvaltningerne udarbejder i fællesskab den tilhørende vejledning til tro- og loveerklæringen.

Model 1: Forvaltningerne forpligter sig ikke til yderligere tilsynspligt eller opfølgning udover kommunens eksisterende praksis beskrevet i anbefaling 3. Model 1 skal således løses inden for forvaltningernes nuværende økonomiske ramme. Bliver en forvaltning opmærksom på, at der er behov for nærmere kontrol med en civilsamfundsaktør, foretager forvaltningen naturligvis en vurdering heraf samt tilsyn inden for lovgivningens rammer (jf. også anbefaling 3).

Model 2: Fremadrettet forpligter forvaltningerne sig til at føre løbende tilsyn og opsøgende dialog med de mange civilsamfundsaktører, der årligt tilslutter sig tro- og loveerklæringen. I tilsynet og dialogen skal forvaltningen undersøge og kontrollere om civilsamfundsaktørerne overholder forpligtelserne i tro- og loveerklæringen. Forvaltningerne vurderer, at opgaven med en sådan udvidet tilsynspligt ikke kan løses inden for forvaltningernes nuværende kompetencer og økonomiske ramme. Det vil kræve en økonomisk opprioritering svarende til omkring fem årsværk, som fordeles forvaltningsvis i henhold til tilskudsordningernes mængde af tilskud.

Ved valg af model 2 er der behov for politisk beslutning om finansiering af model 2. Den konkrete praksis for den øgede tilsynspligt og dialog i model 2 skal efterfølgende tilrettelægges forvaltningsvis, og kan tage udgangspunkt i erfaringer med tilsyn på andre områder.

Forvaltningernes anbefaling af model: Forvaltningerne anbefaler model 1, da det er den model, der bedst lever op til principperne om at anbefalingerne skal kunne løses inden for forvaltningernes nuværende økonomiske ramme og stå mål med problemets omfang. Ydermere understøtter model 1 i højere grad end model 2 Odense Kommunes ambition, om at det skal være nemt og ubureaukratisk at være forening og frivillig. Dertil kommer at model 1 vil være i overensstemmelse med ønsket om at kommunens udgangspunkt for samarbejdet med civilsamfundet er baseret på tillid, da det er væsentligt for sammenhængskraften og den positive udvikling i civilsamfundet.

Anbefaling 2: Overtrædelse af forpligtelserne omfattet af tro- og loveerklæring anses for misligholdelse af tilskudsvilkår

Forvaltningernes nuværende praksis: Odense Kommune opstiller en række vilkår for alle tildelte tilskud. Hvis tilskudsmodtageren ikke overholder disse vilkår, er der tale om misligholdelse af tilskudsvilkår. Ved misligholdelse kan kommunen kræve, at foreningen tilbagebetaler hele eller dele af tilskuddet.

Folkeoplysningsloven § 44a stk. 2 fastslår, at kommuner kan forlange hele eller dele af tilskud tilbagebetalt, hvis foreninger overtræder forpligtelsen om ikke at have formål eller adfærd, der er demokratimodarbejdende.

Forvaltningernes anbefaling til nyt tiltag: Forvaltningen ekspliciterer, at Odense Kommune betragter overtrædelse af forpligtelserne omfattet af tro- og loveerklæringen som misligholdelse af tilskudsvilkår.

Eftersom alle tilskudsmodtagere fremadrettet skal tilslutte sig en tro- og loveerklæring, har forvaltningerne mulighed for at følge op på, om bestemmelsen bliver overholdt. I den sammenhæng bemærker forvaltningerne, at det altid vil bero på en konkret vurdering, om forpligtelserne omfattet af erklæringen er overtrådt, så civilsamfundsaktøren skal tilbagebetale tilskuddet.

Udmøntning af anbefalingen: Forvaltningerne implementerer præciseringen i blandt andet tilskudsbreve og -aftaler. Anbefalingen skal løses inden for forvaltningernes nuværende økonomiske ramme.

Anbefaling 3: Øget opmærksomhed på den demokratiske efterlevelse ved opfølgningspraksis for tilskud

Forvaltningernes nuværende praksis: I dag skal alle, der har modtaget økonomisk støtte fra tilskudsordningerne i tabel 1, som minimum indsende en afrapportering (fx regnskab og evaluering) af de støttede midler og aktiviteter. Krav til afrapportering afhænger af den enkelte tilskudsordning og tilskudsstørrelsen. Tilsvarende er forvaltningerne forpligtede til at sikre, at udlån af kommunale lokaler lever op til bestemmelserne i Folkeoplysningsloven.

Nogle af kommunens tilskudsordninger støtter civilsamfundsaktørernes generelle virke og drift. For disse tilskud er afrapporteringen suppleret med en udvidet opfølgning:

- Kommunen har lovbestemt tilsynspligt med folkeoplysende foreninger, som modtager tilskud eller låner kommunale lokaler. Tilsynet sker ved, at foreningerne indsender aktivitetstimeplaner, referat fra generalforsamling og regnskab. By- og Kulturforvaltningen tager på uanmeldt tilsynsbesøg i foreningen, hvis der er mistanke om, at foreningen ikke gennemfører aktiviteter som oplyst. Se bilag 1 for uddybning af tilsynspraksis på det folkeoplysende område.
- Det frivillige sociale arbejdes (§ 18- og § 79-midler) karakter vanskeliggør uanmeldte tilsynsbesøg. En frivillig social indsats foregår ikke nødvendigvis som en fast skemalagt aktivitet for foreningens medlemmer. Ofte er den

frivillige indsats en 1:1-relation mellem frivillig og bruger – og til tider foregår det i private hjem. Forvaltningerne følger i stedet med i foreningernes drift og virke gennem løbende dialog og foreningens besøg, indenfor hvad nuværende ressourcerammer muliggør. Forvaltningerne følger op, hvis der er mistanke om uhensigtsmæssigheder hos en civilsamfundsaktør.

- I samarbejde med udvalgte civilsamfundsaktører gennemfører Odense Kommune i 2020-2022 profilprojekter, der skal øge frivilligheden. Forvaltningerne følger løbende op med profilprojektets fremdrift og civilsamfundsaktørernes målopfyldelse. Det sker bl.a. via et tæt samarbejde og en afsluttende evaluering.

Ved enkeltstående tilskud til eksempelvis arrangementer og afgrænsede projekter består opfølgningen primært af førnævnte krav om afrapportering. Det gælder blandt andre tilskud fra Bydelspuljen og Borgerne Bestemmer.

Forvaltningernes anbefaling til nyt tiltag: Ved tilskudsordninger, der støtter civilsamfundsaktørers generelle drift og virke, vil forvaltningerne fremadrettet i højere grad sætte fokus på at spørge ind til den enkelte civilsamfundsaktørs praktiske efterlevelse af de demokratiske spilleregler og rettigheder. Det sker som en del af - og inden for - allerede gældende praksis for tilsyn, opfølgning og/eller den løbende dialog. For alle tilskudsordningerne i tabel 1 gælder, at forvaltningerne igangsætter dialog og undersøger nærmere ved konkret mistanke om uhensigtsmæssigheder som overtrædelse af demokratiske spilleregler og rettigheder.

Udmøntning af anbefalingen: Den enkelte forvaltning tilrettelægger, hvordan forvaltningen udmønter anbefalingen. Anbefalingen skal løses inden for forvaltningernes nuværende økonomiske ramme.

Anbefaling 4: Fokus på at styrke foreningernes arbejde med demokratisk foreningsledelse og -praksis

God foreningsledelse (good governance) vil sige at lede en forening transparent og efter demokratiske spilleregler.

God foreningsledelse og -praksis kommer til udtryk ved, at organisationen drives med åbenhed, gennemsigtighed og følger demokratiske principper og procedurer vedr. medlemsdemokrati, organisatorisk opbygning samt bestyrelsens ledelsesansvar og beslutningsgange. God foreningsledelse og -praksis bidrager således til styrket efterlevelse af demokratiske spilleregler og grundlæggende ligheds- og menneskerettigheder.

Forvaltningernes nuværende praksis:

I Odense findes der allerede en række tilbud, der bidrager til at styrke den gode foreningsledelse og -praksis:

- Kommunalt støttet Frivilligcenter Odense tilbyder håndholdt hjælp til frivillige sociale foreningers demokratiske foreningsledelse og praksis, herunder hjælp til vedtægter og afholdelse af generalforsamling.
- Det nationale videnscenter Center for Frivilligt Socialt Arbejde tilbyder en lang række gratis værktøjer til at stifte og drive en forening efter principperne om god foreningsledelse. Redskaberne er tilgængelige for alle.
- By- og Kulturforvaltningen holder møder med gennemgang af bl.a. vedtægter og aktiviteter med foreninger, der søger om at blive godkendt som en folkeoplysende forening.
Forvaltningen afholder løbende relevante kurser, der understøtter god foreningsledelse, herunder regnskab, bestyrelsesarbejde og foreningsudvikling. I 2021 planlægger forvaltningen et foreningsarrangement om negativ social kontrol med Halima El Abassi.
- Med Borgerne Bestemmer uddeler Odense Kommune penge til udvalgte lokalområder for at styrke og understøtte lokalt fællesskab og demokrati samt aktivt medborgerskab. Derved arbejder borgere og foreninger med demokratiske praksisser og procedurer.
- Odense Kommune har i disse år et særligt fokus på bekæmpelse af negativ social kontrol. Den nyetablerede kommunale enhed mod negativ social kontrol har til opgave at styrke samarbejdet mellem kommunen og civilsamfundet, herunder særligt de aktører, der bidrager til at reducere negativ social kontrol. Enheden forventer, at

samarbejdet bidrager til at øge de involverede aktørers forståelse af grundlæggende friheds- og ligestillingsrettigheder som basis for god foreningsledelse og -praksis.

Forvaltningernes anbefaling til nyt tiltag: Odense Kommune har et øget fokus på at synliggøre civilsamfundets muligheder for at få hjælp til demokratisk foreningsledelse og praksis.

Udmøntning af anbefalingen: Forvaltningerne synliggør mulighederne via forskellige kanaler såsom kommunens hjemmeside, via samarbejdspartnere og i det løbende samarbejde med foreningerne. Anbefalingen skal løses inden for forvaltningernes nuværende økonomiske ramme.

Anbefaling 5: Borgernes handlemuligheder ved kendskab til demokratimodarbejdende foreningspraksis m.m.

Forvaltningernes anbefaling til nyt tiltag:

Kommunen bør tydeliggøre, hvor man som borger kan henvende sig til at få hjælp eller sparring ved konkret mistanke om eller kendskab til uhensigtsmæssigheder hos en civilsamfundsaktør. Herunder bl.a. snyd med offentlige puljemidler eller udøvelse af negativ social kontrol.

Konkret foreslår forvaltningerne følgende elementer:

- En generel opfordring om, at foreningsmedlemmer eller borgere henvender sig til kommunen, hvis man har begrundet mistanke om ulovligheder eller andre alvorlige forhold i en forening.
- Hjælpe med at øge kendskabet til Center for Frivilligt Socialt Arbejdes nationale whistleblowertilbud. Tilbuddet er et afklaringsredskab og en rådgiverfunktion, hvor personer anonymt kan få hjælp til, hvordan man videregiver viden om alvorlige forhold eller begrundet mistanke om overtrædelse af for eksempel love og regler i frivillige sociale foreninger og organisationer.

Udmøntning af anbefalingen: Forvaltningerne synliggør handlemulighederne på kommunens hjemmeside og via samarbejdspartnere. Anbefalingen skal løses inden for forvaltningernes nuværende økonomiske ramme.

Kommentering

De fem anbefalinger har været til kommentering hos Frivilligcenter Odense og Folkeoplysningsudvalget, hvis bemærkninger fremgår af bilag 2. Begge organer fraråder tiltag, der medfører mere kontrol og tilsyn med civilsamfundsaktørerne.

Den videre proces

Efter den politiske godkendelse i Økonomiudvalget, vil de enkelte forvaltninger arbejde med at implementere de af anbefalingerne, som Økonomiudvalget godkender.

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilag 1 Tilsyn med det folkeoplysende område

Bilag 2 Bemærkninger fra Folkeoplysningsudvalget og Frivilligcenter Odense

Punkt 7: Fællesmøde mellem BUF Forvaltningsudvalg og Børn- og Ungeudvalget

00.22.04-P35-5-21

Resume

Børn- og Ungeudvalgsmødet indledes den 15. juni 2021 med et fællesmøde mellem Forvaltningsudvalget og Børn- og Ungeudvalget. Fællesmødet er en årlig tilbagevendende begivenhed.

Drøftelsen tager afsæt i emner, som Forvaltningsudvalget ønsker at drøfte med Børn- og Ungeudvalget.

Punkt 8: Sagsbehandlingstider i Børn- og Ungeforvaltningen

00.14.00-P05-1-21

Resume

Byrådet besluttede den 23. november 2016, at fastsættelse og kontrol med sagsbehandlingstider skal foretages af de enkelte udvalg på eget fagområde med henblik på at sikre, at kommunens offentliggjorte sagsbehandlingstider giver et retvisende billede af de faktiske forhold.

De respektive forvaltninger skal løbende sørge for, at oplysningerne på hjemmesiden afspejler de enkelte udvalgs beslutninger vedrørende sagsbehandlingstiderne. I de tilfælde hvor sagsbehandlingstiden forlænges, skal Økonomiudvalget orienteres.

Børn- og Ungeudvalget orienteres derfor med denne sag om Børn- og Ungeforvaltningens sagsbehandlingstider pr. maj 2021, jf. bilag 1.

Der er ikke sket ændringer i sagsbehandlingstiderne, siden sagen sidst blev forelagt for udvalget ultimo 2018.

Sagsbehandlingstiderne afspejler kombinationen af, at ansøgningerne skal være behandlet fagligt forsvarligt, samtidig med at afgørelsen skal falde hurtigst muligt.

På nogle sagsbehandlingsområder har Børn- og Ungeforvaltningen brug for eksempelvis børnefaglige undersøgelser eller erklæringer fra læger for kunne træffe afgørelse. I disse tilfælde vil forvaltningens sagsbehandlingstid være præget af samarbejdspartners sagsbehandlingstid.

Dette gælder bl.a. ved bevilling af hjemmetræningsordning, vurdering af hjælp til børn og unge med særlige behov samt bevilling af afløsning/aflastning til forældre, der forsørger et barn med en betydelig og/eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Siden sidste forelæggelse af sagen i udvalget er det i bilaget nu angivet, om der er en lovbestemt frist til de respektive sagsbehandlingsområder. Dette er kun tilfældet for to sagsbehandlingsområder. Det ene tilfælde er for de børnefaglige undersøgelser (de såkaldte §50 undersøgelser), hvor Serviceloven angiver, at undersøgelsen skal være afsluttet indenfor fire måneder. Det andet tilfælde er for vederlagsfri genoptræning efter henvisning fra sygehus, hvor Sundhedsloven angiver, at der skal igangsættes indsats inden for syv dage. Disse lovbestemte frister er begge afspejlet i Odense Kommunes sagsbehandlingstid.

Desuden er bemærkningsfeltet til sagsbehandlingstiderne opdateret siden sidste forelæggelse. Dette omhandler primært de organisatoriske ændringer, der er medført af byrådets beslutning den 9. december 2020, om sagsoverdragelse af de 15-18-årige fra Børn og Familierådgivningen i Børn- og Ungeforvaltningen til Ungerådgivningen i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Børn og Familierådgivningens sagsbehandling gælder således kun børn i alderen 0-14 år.

De sagsbehandlingsområder, hvor denne aldersafgrænsning er gældende, er markeret med * i bilag 1.

Derudover er sagsbehandlingsområdet vedr. ekstra sprogstøtte på dagtilbudsområdet udgået, da dette forløb ikke længere findes grundet en lovændring.

Enkelte sagsbehandlingsområder under serviceloven er desuden tilføjet.

Efter udvalgets behandling af denne sag opdateres forvaltningens sagsbehandlingstider på kommunens hjemmeside i henhold til bilag 1.

Fremover vil Børn- og Ungeudvalget forelægges en årlig status på Børn- og Ungeforvaltningens sagsbehandlingstider. Næste gang vil være første halvår af 2022.

Bilag

Bilag 1. Børn- og Ungeforvaltningens sagsbehandlingstider 2021

Punkt 9: Aktuelle sager

00.22.04-P35-1160-20

Resume

Der er ingen punkter under Aktuelle sager.